
Newsletter prawny:

Nowe rozwiązanie w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r.

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
w sprawie reprezentowania małoletniego

Małoletni to osoba fizyczna, która nie ukończyła 18 lat. W większości przypadków dzieci nie mają możliwości samodzielnego decydowania o swoim interesie prawnym, ani nie mogą samodzielnie zadbać o swoje interesy. Ponadto, w postępowaniach przed sądami, a także innymi organami władzy publicznej nie mają uprawnienia do samodzielnego występowania i działania we własnym imieniu przed ukończeniem 18 roku życia i osiągnięciem pełnoletności.

Uprawnienia i obowiązki reprezentanta dziecka

Prawodawca wprowadził zmiany w prawie rodzinnym ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. nowelizującą kodeks oraz inne ustawy dotyczące ochrony praw dzieci. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 99 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy: „**Dla dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską, którego żadne z rodziców nie może reprezentować, sąd opiekuńczy ustanawia reprezentanta dziecka.**”

Tym samym instytucja **reprezentanta dziecka** zastąpiła dotychczasowego kuratora. Ustawodawca sformułował jedynie ogólną przesłankę ustanowienia reprezentanta, nie wskazując, nawet przykładowo, na czym dokładniej mogłaby polegać przeszkoda uniemożliwiająca reprezentowanie dziecka przez rodziców. W wyniku tego sąd rodzinny ma szerokie możliwości oceny okoliczności konkretnego przypadku i ustalenia, czy rzeczywiście dziecko nie może być reprezentowane przez żadną z osób sprawującą nad nim władzę rodzicielską.

W uproszczeniu, przyjąć można, że reprezentant dziecka to jego prawnik, którego obowiązkiem jest ochrona praw dziecka w toczących się bądź mających się rozpocząć postępowaniach sądowych. Reprezentant dziecka jest uprawniony do dokonywania wszelkich czynności łączących się ze sprawą, również w zakresie składania środków odwoławczych i wykonania orzeczenia.

Nadzór

Zgodnie z art. 991 § 1 ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy:
„Reprezentantem dziecka może być ustanowiony adwokat lub radca prawny, który wykazuje szczególną znajomość spraw dotyczących dziecka, tego samego rodzaju lub rodzajowo odpowiadających sprawie, w której wymagana jest reprezentacja dziecka, lub ukończył szkolenie dotyczące zasad reprezentacji dziecka, praw lub potrzeb dziecka.”
Powyższe oznaczają, że reprezentantem dziecka powinien być prawnik posiadający doświadczenie oraz specjalizujący się w zakresie prowadzenia spraw rodzinnych i opiekuńczych.

Natomiast w przypadku spraw mniej skomplikowanych dziecko może być reprezentowane przez osobę nieposiadającą tytułu zawodowego adwokata czy radcy prawnego, ale posiadającą wyższe wykształcenie prawnicze i wykazującą znajomość potrzeb dziecka. Z takiego rozwiązania skorzystać można szczególnie w przypadkach, gdy sąd szczegółowo wskaże treść czynności, które reprezentant dziecka powinien podjąć. Natomiast osoba w ogóle nieposiadająca wykształcenia prawniczego może zostać ustanowiona reprezentantem tylko, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności.

Co niezwykle istotne, reprezentant dziecka nie może działać jedynie według własnego uznania. Jego podstawowym obowiązkiem jest kierowanie się dobrem dziecka. W przypadku bowiem nie wykonania bądź nieprawidłowego wykonywania swoich obowiązków, Sąd Rodzinny ma prawo z urzędu odwołać osobę będącą reprezentantem dziecka.

Nad działalnością reprezentanta dziecka czuwa Sąd Opiekuńczy, na bieżąco zapoznając się z jego działalnością, na podstawie informacji składanej przez reprezentanta dziecka i dotyczącej jego działalności. Taką informację reprezentant zobowiązany jest składać w terminach

wyznaczonych przez Sąd, nie rzadziej jednak niż raz na 4 miesiące. Jednocześnie uprawnieniem reprezentanta jest uzyskiwanie od rodziców oraz od instytucji państwowych informacji o dziecku, jego stanie zdrowia, sytuacji rodzinnej i środowisku, w zakresie niezbędnym do prawidłowej reprezentacji dziecka.

SKORZYSTAJ Z BEZPŁATNYCH PORAD

ZAPISZ SIĘ!

Potrzebujesz pomocy prawnej?

Skorzystaj z darmowych porad w punktach na terenie całej Polski!
Z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystać może:

- każda osoba fizyczna, która potwierdzi stosownym, pisemnym oświadczeniem, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej (do pobrania i podpisania w punkcie),
- osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku, co należy potwierdzić dodatkowym oświadczeniem.

Każda osoba, która chce skorzystać z porady, powinna wcześniej umówić się na wybrany dzień i godzinę wizyty w konkretnym punkcie.

Rejestracji można dokonać:

- **telefonicznie** pod numerem wskazanym na stronie internetowej starostwa lub urzędu miasta na prawach powiatu,
- **on-line**: za pośrednictwem strony www.zapisy-np.ms.gov.pl

Podczas rejestracji nie trzeba podawać żadnych swoich danych osobowych, ani informować o sprawie, w której potrzebujemy pomocy lub konsultacji.

Zapisz się na bezpłatną poradę

Więcej informacji

Dowiedz się więcej!

Zapraszamy na naszą stronę, gdzie znajdziesz inne ciekawe artykuły prawne, darmowe materiały edukacyjne, a także dowiesz się więcej o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji.

pomocprawna.sc.org.pl

Mamy nadzieję, że spodobał Ci się nasz newsletter :)
Kolejny artykuł już w przyszłym miesiącu! Do zobaczenia :)

Pozdrawiamy,

Stowarzyszenie SURSUM CORDA (łac. „w górę serca”)

ul. Lwowska 11 | 33-300 Nowy Sącz

tel. **18 44 11 994** (pon. - pt. 8.00-16.00)

www.pomocprawna.sc.org.pl

moje 1,5% wspiera Sursum Corda

KRS 00000 20382

Polubmy się! :)

Jesteśmy na Facebooku, Instagramie i Tiktoku